

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4MOBdo/6/2012
Identifikačné číslo spisu:	9012897884
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9012897884.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Mário Droppa DROP STAV, s miestom podnikania 034 71 Ludrová 311, IČO: 40 934 390, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Jančí, s. r. o., so sídlom Dončova 1451/21, Ružomberok, IČO: 36 862 304, proti žalovanému: STOLAMED, s. r. o., so sídlom Hollého 367, 034 95 Likavka, IČO: 44 876 530, zastúpeného právnym zástupcom JUDr. Jaroslavom Kiapešom, advokátom, so sídlom; Štúrova 4330/31, Liptovský Mikuláš, v konaní o zaplatenie 20 388,10 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 2Cb/25/2011, na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 2. mája 2012, č. k. 13Cob/445/2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní z a s t a v u j e.
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Ružomberok rozsudkom č. k. 2Cb/25/2011-118 zo dňa 12. 09. 2011 uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 20 388,10 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,05% denne zo sumy 16 910,21 Eur od 15. 05.2010 až do zaplatenia a zo sumy 3 477,89 Eur od 22. 10. 2010 až do zaplatenia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa voči žalovanému domáhal peňažného plnenia na základe uzavretej zmluvy o dielo zo dňa 27. 10. 2009. Žalobca pre žalovaného uskutočnil stavebné práce na stavbe evidovanej na LV č. XXXX, katastrálne územie U., v rámci stavebného diela označeného ako „Prístavba a stavebné úpravy prevádzkovej budovy Stolar Likavka“. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh je dôvodný, čo do základu aj výšky. Na daný právny vzťah aplikoval ust. § 488, § 489 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 536, § 537 ods. 1, § 546 ods. 1, § 547 ods. 1, § 548 ods. 1, 554 ods. 1, § 407 ods. 1, 3, § 324 ods. 1, § 340 ods. 1, 2, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ako aj ust. § 829 ods. 1, 2, § 835 ods. 2 Občianskeho zák. Právny vzťah medzi účastníkmi konania bol založený na základe zmluvy o dielo, ktorá síce bola uzatvorená medzi združením DROP STAV & MK STAV združenie, so sídlom Ludrová 311, avšak z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že uvedené IČO, daňové identifikačné číslo, ako aj podpis na zmluve sú totožné s IČO žalobcu - Mária Droppu, živnostníka, ktorý podniká ako fyzická osoba s obchodným menom Mário

Droppa DROP STAV, s miestom podnikania Ludrová 311, čo vyplynulo zo živnostenského listu vydaného Obvodným úradom v Ružomberku dňa 25. 03. 2009. I napriek skutočnosti, že žalobca nebol priamo v zmluve označený ako zhotoviteľ diela, uvedené združenie konalo práve prostredníctvom neho, pričom ak uzavrel zmluvu aj člen združenia, bol s poukazom na ust. § 835 ods. 2 Občianskeho zákonníka oprávnený dať sám vo svojom mene žalobu proti žalovanému. Pokiaľ žalovaný namietal nedostatok aktívnej, vecnej legitímácie na strane žalobcu, okresný súd tento argument považoval za nedôvodný a uzavrel, žalobca je aktívne vecne legitimovaný na dané konanie. Ak došlo aj k nesprávnemu označeniu zmluvnej strany na strane zhotoviteľa diela, tento nedostatok nemá za následok neplatnosť zmluvy. Ďalej mal prvostupňový súd za to, že žalovaný svojim prejavom vôle záväzok titulom zostatku neuhradených faktúr uznal. V priebehu zhotovovania diela boli vykonávané kontroly (viď. zápisy v stavebnom denníku) a žalovaný nenamietal rozsah vykonaných prác, ani kvalitu prác. Pokiaľ žalovaný vzniesol vzájomný návrh titulom uplatnenia si zmluvnej pokuty vo výške 29 572,76 Eur za 212 dní omeškania žalobcu so zhotovením diela, tento úkon žalovaného okresný súd považoval za uznanie uzatvorenej zmluvy o dielo, keďže si žalovaný uplatnil voči žalobcovi zmluvnú pokutu, uznal platnosť uzavretej zmluvy o dielo a bol povinný plniť žalobcovi aj zvyšok dlžnej sumy za zhotovené dielo. Vzájomný návrh žalovaného okresný súd vylúčil na samostatné konanie vzhľadom ku skutočnosti, že ohľadom tohto vzájomného návrhu bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré by prekračovalo rozsah dokazovania potrebného v konaní o nároku žalobcu. O trovách súdneho konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi ako úspešnému účastníkovi konania priznal náhradu trov vo výške 2 582,18 Eur.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovaného rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a za rešpektovania § 156 ods. 1, 3 O. s. p.

V odôvodnení uviedol, že vo vzťahu k jednotlivým odvolacím dôvodom žalovaného sa plne stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu. K odvolaciemu dôvodu žalovaného o nedostatku aktívnej, vecnej legitímácie žalobcu uviedol, že tento nebol relevantný. Žalobca bol oprávnený z takto uzavretej zmluvy aj sám uplatňovať nároky za aplikácie ust. § 835 ods. 2 Občianskeho zákonníka. K úplnosti uviedol, že právny úkon -zmluvu o dielo uzatváral žalobca, a pokiaľ v nej boli doplňujúce údaje, že vystupuje ako člen združenia, táto skutočnosť nemohla nieť so sebou dôsledok, ktorý uvádzal žalovaný, a to, že zmluvu o dielo uzavrel nespôsobilý subjekt. Krajský súd ďalej uviedol, že rovnakým spôsobom je potrebné posudzovať aj jednotlivé faktúry, ktorými žalobca účtoval cenu vykonávaného diela. Komplexne v celom obsahu pri posúdení faktúr nemožno súhlasiť s názorom žalovaného, že faktúry sú vystavené neexistujúcim subjektom, pretože treba vychádzať nielen z označeného dodávateľa v predmetných faktúrach, ale aj z údajov, ktoré vyplývali z odtlačku pečiatky umiestnenej za dodávateľa - zhotoviteľa, z ktorých bolo nepochybné, že faktúry vystavoval Mário Droppa - žalobca ako člen združenia s uvedením IČ-a žalobcu 40934390.

Podľa názoru krajského súdu nebol relevantný ani odvolací dôvod žalovaného o nedostatočne zistenom skutkovom stave, pretože k vykonaniu dôkazov označených žalovaným by bolo nevyhnutné mať preukázané uplatnenie zodpovednostného nároku žalovaným vo vzťahu k žalobcovi v súvislosti s vykonávaním diela, čo však žalovaný neuskutočnil v zmysle dôkazného stavu zisteného okresným súdom, ktorým bol krajský súd podľa ust. § 213 ods. 1 O. s. p. viazaný, pretože nebola preukázaná žiadna z výnimiek uvedených v odsekoch 2 až 7 ust. § 213 O. s. p. Ďalej odvolací súd konštatoval, že podľa rovnakých zásad, princípov ako pri uzavretej zmluve o dielo a vystavených jednotlivých faktúrach žalobcom, bolo nevyhnutné hodnotiť písomný úkon uznania žalovaným, ktorý bol adresovaný žalobcovi, keďže opäť bol v tejto listine zo dňa 08. 12. 2010 na č. l. 78 spisu, žalobca identifikovaný aj odtlačkom pečiatky ako člen združenia s uvedením IČA. Žalovaný jasne vyjadril vôľu uznať určitý záväzok, ktorý bol identifikovaný tak číslami faktúr, ako aj dlžnou sumou, a preto správne postupoval okresný súd, pokiaľ z tohto uznania záväzku žalovaným voči žalobcovi vychádzal. Nepochybné z ust. § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva hmotno-právna domnienka existencie uznaného záväzku. Pokiaľ nie je preukázaný opak, má sa za to, že v uznanom rozsahu záväzok existoval. Uznanie vykonané žalovaným dňa 08. 12. 2010, malo zákonné náležitosti. Na základe výsledkov dokazovania k vyúčtovanému plneniu

podľa zmluvy o dielo žalovaný nepreukázal, že by uplatnil právne relevantným spôsobom zodpovednostný nárok voči žalobcovi (§ 564 v spojení s ust. § 436 až § 441 Obchodného zákonníka), čo bol základný predpoklad k tomu, aby sa mohlo viesť dokazovanie o vadnosti účtovaného plnenia, prípadne v rovine obrany jeho nevykonania v požadovanom rozsahu. Ak takýto základný predpoklad tu absentoval, tak nebolo možné pristúpiť ani k dokazovaniu výsluchom svedkov a k posudzovaniu prác, ktorých cena tvorila predmet súdneho konania. Krajský súd sa rovnako ako aj okresný súd oboznámil s posúdením prác vykonaných žalobcom, ktoré uskutočnila spoločnosť BS Nitra, s. r. o. Taktiež námietka odvolateľa, týkajúca sa vylúčenia vzájomného návrhu na samostatné konanie, nie je opodstatnená. Podľa § 202 ods. 4 O. s. p. odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa upravuje vedenie konania. Vylúčenie vzájomného návrhu na samostatné konanie je takýmto rozhodnutím, ktorým sa upravuje vedenie konania. Za tohto procesného stavu preto krajský súd nemal daný zákonný priestor k tomu, aby vyhodnocoval postup a následné rozhodnutie okresného súdu, ktorým bol vzájomný návrh žalovaného vylúčený na samostatné konanie.

Krajský súd ako súd odvolací zdôraznil, že pre posúdenie predmetnej odvolacej právnej veci boli podstatné a rozhodné skutočnosti a dôkazy, ktoré vychádzali z vykonaného dokazovania pred okresným súdom, a preto pokiaľ žalovaný vzájomným návrhom voči žalobcovi uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 29 572,76 Eur, tak v rámci tohto samostatného konania, sa okresný súd bude zaoberať trvaním zmluvy o dielo, jej ukončením, ako aj konkrétnym termínom splnenia diela ako celku prípadne jeho časti. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O. s. p.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 17. 05. 2012.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len generálny prokurátor alebo dovolateľ) podal proti rozsudku odvolacieho v spojení s rozsudkom okresného súdu na základe podnetu žalovaného mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O. s. p.

V dôvodoch mimoriadneho dovolania konštatoval, že postupom obidvoch súdov bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom, t. j. skutkovo a právne nevyhodnotili procesnú obranu žalovaného uplatnenú v jeho tvrdení o existencii pohľadávky voči žalobcovi, ako aj tým, že ves nesprávne právne posúdili (§ 243f ods. 1 písm. a/ a c/ O. s. p.).

Podľa § 97 ods. 1 O. s. p. žalovaný môže za konania uplatniť svoje práva proti žalobcovi i vzájomným návrhom. Podľa § 97 ods. 2 O. s. p. vzájomný návrh môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak by tu neboli podmienky pre spojenie vecí.

Podľa § 98 O. s. p. vzájomným návrhom je i prejav žalovaného, ktorým proti žalobcovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len pokiaľ navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil navrhovateľ. Inak súd posudzuje taký prejav len ako obranu proti návrhu.

Žalovaný tvrdil, že za predpokladu, že zmluva o dielo z 27. októbra 2009 je platným právnym úkonom, potom má voči žalobcovi pohľadávku na zaplatenie zmluvnej pokuty, na základe totožnej zmluvy, vo výške 29 572,76 Eur. Z kontextu, v ktorom žalovaný pred súdom predniesol tvrdenia o existencii jeho pohľadávky voči žalobcovi vyplýva, že a) žalovaný pohľadávku žalobcu neuznáva ani do základu, ani čo do výšky a ak sa súd s touto obranou stotožní, žalovaný zaplatenie zmluvnej pokuty nežiada (ak je zmluva o dielo neplatná, nárok na zmluvnú pokutu nevznikol), b) ak súd vyhodnotí zmluvu o dielo ako platnú, avšak pohľadávku žalobcu ako nedôvodnú (preto, že práce neboli vykonané vo fakturovanom rozsahu), žiada žalovaný zaplatenie zmluvnej pokuty (nárok na zmluvnú pokutu vznikol na základe platnej zmluvy o dielo) - ide tu o fakultatívne uplatnený vzájomný návrh, c) ak súd vyhodnotí pohľadávku žalobcu ako dôvodnú, bráni sa žalovaný existenciou jeho vzájomnej pohľadávky voči žalobcovi.

Z uvedeného vyplýva, že vylúčenie vzájomného návrhu súdom prvého stupňa bolo nielen zjavne

nehodné z dôvodu nehospodárnosti konania (nároky z totožnej zmluvy medzi totožnými účastníkmi), ale aj nezákonné. Súd sa dopustil nesprávnej interpretácie ustanovenia § 97 ods. 2 a § 98 O. s. p. Správna interpretácia uvedených ustanovení je, že súd nemôže vylúčiť na samostatné konanie pohľadávku uplatnenú žalovaným, ak žalovaný uplatňuje vzájomný návrh iba fakultatívne (pre prípad, že sa žalovaná pohľadávka ukáže ako nedôvodná), teda ak jedným z možných cieľov žalovaného je aj kompenzačná obrana proti žalovanej pohľadávke (pre prípad, že sa žalovaná pohľadávka ukáže ako dôvodná).

Nesprávnou interpretáciou uvedených ustanovení a vylúčením vzájomného návrhu na samostatné konanie došlo k procesnej situácii, kedy sa konajúce súdy odmietli zaoberať procesnou obranou žalovaného, teda odmietli vyhodnotiť skutkové a právne dôvody tvrdené žalovaným, ktoré, ak by sa ich pravdivosť preukázala, by mali za následok zánik pohľadávky žalobcu započítaním. Obrana započítaním je rozpoznanou a prípustnou obranou, ktorá vyplýva nielen zo zákonnej úpravy (§ 98 O. s. p.), ale je súčasťou práva na spravodlivý proces. Ak aj súd prvého stupňa (nesprávne) vylúčil vzájomný návrh na samostatné konanie, nezbavilo ho to procesnej povinnosti zaoberať sa procesnou obranou žalovaného, spočívajúcou v tvrdení o existencii vzájomnej pohľadávky. Súd mal skutkovo a právne vyhodnotiť, či sú splnené predpoklady na kompenzáciu.

Tým, že sa súd odmietol zaoberať procesnou obranou žalovaného, spočívajúcou v tvrdení o existencii vzájomnej pohľadávky, odňal žalovanému možnosť konať pred súdom a konanie zaťažil procesnou vadou podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Ak mal súd pochybnosti o tom, či žalovaný uplatnil vzájomný návrh iba fakultatívne, či už pre prípad, že sa žalobou uplatnená pohľadávka ukáže ako dôvodná čo do základu, alebo pre prípad, že sa jeho vzájomná pohľadávka neskonsumuje kompenzačnou obranou proti žalovanej pohľadávke, mal správne vyzvať žalovaného na odstránenie väd podania postupom podľa § 43 ods. 1 O. s. p.

Dovolateľ poukázal na to, že súdy na posúdenie (ne)dôvodnosti obrany žalovaného aplikovali ustanovenia § 560 ods. 1, § 564 v spojení s § 436 ods. 1 ObchZ. Táto aplikácia je nesprávna a mali postupovať podľa ust. § 546 ods. 1 ObchZ. Žalovaný má procesné právo dôkazy navrhnúť (na preukázanie objemu stavených prác, a to aj v prípade, ak nároky z väd neuplatnil) aj v prípade, ak v neprospech svedčí domnienka existencie žalovanej pohľadávky z dôvodu účinkov uznania záväzku.

Na základe uvedených skutočností má dovolateľ za to, že sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/ a c/ O. s. p.

K mimoriadnemu dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktoré považuje za nedôvodné a neopodstatnené a navrhuje ho zamietnuť v celom rozsahu. Zároveň si uplatňuje trovy dovolacieho konania v sume 907, 63 Eur (za dva právne úkony).

Žalovaný sa s dôvodmi a argumentáciou mimoriadneho dovolania oboznámil a plne sa s nimi stotožnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor (§ 243g O. s. p.), skúmal ďalej splnenie podmienok v zmysle ustanovenia § 243e ods. 1 O. s. p.

Podľa § 243e ods. 1 O. s. p., ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Citované ustanovenie vymedzuje (nad rámec podmienok konania v prvom stupni odvolacieho konania a tiež konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podávaných účastníkmi konania) ďalšie tri

podmienky konania, ktorých splnenie zákon vyžaduje práve v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Prvou z týchto podmienok je okolnosť porušenia zákona právoplatným rozhodnutím súdu, druhou požiadavka na ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a treťou nemožnosť dosiahnutia ochrany inými právnymi prostriedkami. Pretože všetky uvedené podmienky konania o mimoriadnom dovolaní musia byť splnené súčasne, nedostatok ktorejkoľvek z nich bráni vecnému prejednávaniu mimoriadneho dovolania.

Mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je jeho výnimočné použitie s cieľom presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch. Uvedený účel môže mimoriadne dovolanie splniť iba v prípade, ak sú splnené kritériá akceptovateľnosti jeho právnej úpravy; jedným z týchto kritérií je povinnosť vyčerpať iné dostupné právne prostriedky nápravy pochybení, vytýkaných v mimoriadnom dovolaní. Rešpektovanie týchto kritérií je nevyhnutné z hľadiska princípov právneho štátu (čl. 1 Ústavy SR), ako aj z hľadiska práva na súdnu ochranu (čl. 46 Ústavy SR) a práva na spravodlivý súdny proces v súlade s hodnotami zaručenými v čl. 1 dohovoru (m. m. PL. ÚS 57/99, II. ÚS 185/09, 11. ÚS 280/2010).

Ak jeden z účastníkov občianskeho súdneho konania nevyužije svoje právo na účinné podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu, hoci mu v tom nebránili dôležité, resp. závažné dôvody (čím realizuje svoje procesné dispozičné právo zdržať sa, resp. nevyužiť možnosť podať riadny či mimoriadny opravný prostriedok), právna istota druhého účastníka, spoliehajúceho sa na záväzné a nezmeniteľné súdne rozhodnutie, nemôže byť narušená inštitútom mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 02. 05. 2012, č. k. 13Cob/445/2011, potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý sa stal právoplatným 17. 05. 2012.

Podľa § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v procesnej forme rozsudku, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V prejednávanej veci nenastala žiadna z okolností predvídaných v § 238 O. s. p., a preto dovolanie podľa § 238 O. s. p. v danej veci nebolo prípustné.

Podľa § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, a) ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal mimoriadne dovolanie z poukazom na porušenie ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. s odôvodnením, že vylúčenie vzájomného návrhu súdom prvého stupňa na samostatné konanie bolo nielen zjavne nevhodné z dôvodu nehospodárnosti konania (nároky z totožnej zmluvy medzi totožnými účastníkmi), ale aj nezákonné. Mal za to, že súd sa dopustil nesprávnej interpretácie ustanovenia § 97 ods. 2 a § 98 O. s. p., ktorá zakladá možnosť namietat' vadu podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa § 237 písm. f) O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa postupom súdu účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f) O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Citované ustanovenie odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvisu s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci vysloveným v napadnutom rozhodnutí.

V náleze ústavného súdu sp. zn. III ÚS 307/2012 ústavný súd riešil otázku prípustnosti mimoriadneho dovolania v prípadoch, kedy účastník konania mohol využiť svoje právo podať riadne dovolanie podľa príslušných ustanovení O. s. p. Z jeho záverov jednoznačne vyplýva, že mimoriadne dovolanie je neprípustné, ak účastník mohol podať riadne dovolanie.

Je nesporné, že účastník konania mohol pred podaním podnetu na podanie mimoriadneho dovolania dosiahnuť ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov inými právnymi prostriedkami - podať riadne dovolanie s poukazom, že v konaní došlo k vadám konania v zmysle § 237 O. s. p. Žalovaný podaním riadneho dovolania mohol bez ďalšieho dosiahnuť prejednanie veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Z obsahu spisu nevyplývajú žiadne objektívne prekážky, ktoré by žalovanému znemožňovali využitie tohto opravného prostriedku. Nebola preto splnená zákonná podmienka konania o mimoriadnom dovolaní, a to, že jeho podanie vyžaduje ochrana práv žalovaného, v dôsledku nevyužitia iných prostriedkov nápravy.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní pre nedostatok jednej z podmienok konania a neodstrániteľnosť prekážky konania podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p., § 243e ods. 1 O. s. p. a § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p. zastavil.

O trovách konania o mimoriadnom dovolaní rozhodol podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., § 224 ods. 1 O. s. p. a § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, pretože konanie o mimoriadnom dovolaní bolo zastavené.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.